

Značilna preosnova avstrijske vlade

Nekaj iz ozadja sestanka obeh kancelerjev

Poročali smo zadnjič na kratko, kako je vso javnost presenetil sestanek avstrijskega kancelerja dr. Schuschnigga s Hitlerjem v Obersalzbergu pri Berchtesgaden na Bavarskem. Državnika sta se 12. februarja prvič sestala. Namen razgovora je bil po uradnem obvestilu razčiščenje vseh težav, ki so se pojavile pri izvajanju sporazuma, ki je bil sklenjen med Avstrijo in Nemčijo 11. julija 1936.

Resnično ozadje omenjenega razgovora bo pa dejstvo, da je moral Hitler 20. februarja ob sklicanju državnega zbora v svojem velikem govoru pokazati vsaj en političen uspeh po zadnjih tako dalekosežnih spremembah na vseh najvažnejših mestih in si je zbral v to svrhu Avstrijo.

Da je avstrijski kanceler moral pristati v Obersalzbergu na nemške zahteve, je dokaz že njegov sprejem v Berchtesgaden. Kakor hitro je stopil dr. Schuschnigg iz vlada, je bil sprejet od novega nemškega zunanjega ministra Ribbentropa, od novega vrhovnega poveljnika vse oborožene nemške sile generala Keitela, od narodno-socialističnega generala Reichenaua in vrhovnega poveljnika bavarskega letalskega zbora generala Sperrla.

Po razgovoru kancelerjev

Kakor hitro se je vrnil avstrijski kanceler od Hitlerja, je preosnoval svojo vlado 15. februarja in je sporočil imena novih ministrov v Berlin. Hitler je odklonil predlagano vlado in je vztrajal pri zahtevi, da morajo dobiti avstrijski narodni socialisti tri najvažnejša ministrstva: narodno obrambo ter notranje zadeve z odelkom za javno varnost. Omenjenega dne pozno v noči je na zahtevo Anglije in Francije Berlin pristal na drugo listo vlade, katero je predložil dr. Schuschnigg. Po drugi uri čez polnoč 16. februarja je bil dosežen med Berlinom ter Dunajem sporazum ter imenovana nova vlada.

Slika nove avstrijske vlade

V novi avstrijski vladi je ostal kanceler dr. Schuschnigg. Hitlerjevci so dobili v novi vladi tri zastopnike: notranjega ministra Seissa Inquarta, ki je rodom iz Moravske ter dunajski odvetnik. Novi minister je bil že od Schuschnigga imenovan za državnega svetnika in je veljal kot posredovalec med nacionalno opozicijo in vlado. Za narodnega socialista veljata dalje minister brez listnice Gleise-Horstenau in državni tajnik polkovnik Stepski-Doliwa, ki je industrijalec iz Salzburga in je bil na delu v raznih gospodarskih organizacijah.

Prvi ukrepi nove vlade

Koj po zaprisegi in še v noči 16. februarja je imela nova vlada sejo, na kateri je bil sprejet predlog za pomiloščenje za vse politične prestopke pred 15. februarjem, in sicer pogojno do 31. decembra 1941. Pomilostitve so postali deležni predvsem hitlerjanci, katerih je bilo pomiloščenih 2500, in med temi njihovi glavni voditelji. Ker se je bilo bati, da bi radi pomiloščenja in takojšnje izpustitve političnih kaznjencev ne prišlo do večjih demonstracij, je vlada odredila po vseh večjih avstrijskih

mestih stroge varnostne ukrepe s pomnoženo policijo in orožništvom.

Novi notranji minister v Berlinu

Novi avstrijski notranji minister Seiss-Inquart je odpotoval 17. februarja v Ber-

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Konec načelne razprave o proračunu. Načelna razprava o novem državnem proračunu je bila po govorih poslancev vladne večine in opozicije zaključena 22. februarja, nakar je skupščina glasovala za in proti proračunu. O izidu glasovanja poročamo med novjšimi vestmi ob koncu lista.

Banski svet končal zasedanje. Zasedanje banskega sveta naše banovine je bilo zaključeno v soboto 19. II. Dr. Leskovar se je po govorih banskih svetnikov ob koncu debate o banovinskem proračunu zahvalil banu za vodstvo zasedanja banskega sveta in ga je prosil, naj bi se oziral po možnosti na iznešene želje in predloge. Ban dr. Natlačen je izjavil, da so sredstva banovine prenizka, da bi bilo mogoče ustreči vsemu, za kar so banski svetniki v svojih stvarnih govorih prosili za svoje okraje. Končno se je ban zahvalil banskemu svetu za sodelovanje in uradništvu banske uprave.

Mačkovski vodja v Sloveniji, pri Jevtičevih volitvah 1. 1935 izvoljeni poslanec dr. Dobovišek, je zapustil dr. Mačka ter šel v narodno skupščino v Beograd. V pismu, ki ga je v svoje opravičilo pisal dr. Mačku, je navedel kot glavni vzrok tega koraka: dolgove. S poslanskimi dnevnicami od

V KONJICAH je
odvetnik Humer Jože
odprl odvetniško pisarno. 313

lin, kjer je bil sprejet popoldne od kancelerja Hitlerja in je prejel navodila za izvedbo dogovora, ki je bil sklenjen med Hitlerjem in Schuschniggom.

1. 1935 do 1938 se bodo ti dolgovi dali poplačati. Dr. Maček pa je spričo tega koraka dr. Doboviška baje sklenil, da bo v bodoče svojemu gibanju v Sloveniji postavil na čelo samo osebe brez dolgov, ki morda ne bodo podlegle skušnjavi poslanskih dnevnic.

V DRUGIH DRŽAVAH

Načrti za spremembo romunske ustave. Med drugimi važnimi spremembami v Rumuniji, o katerih smo že poročali, so v ospredju tudi načrti za spremembo ustave, ker je prejšnjo kralj ukinil. Ministrski svet je poveril spremembo ustave posebni komisiji, ki je že na delu in so prodrli v javnost nekateri načelni sklepi. Med temi sklepi je volilna pravica za oba spola. V novo romunsko zbornico bodo volili nad 30 let stari državljani, a v senat nad 40 let stari. Starostna meja je povišana zato, da bo s tem onemogočena mladim »železnim gardistom« udeležba pri volitvah. Gotovo število volilcev bo določilo svoje volilne može in ti bodo volili poslance. Del senatorjev bo imenovan od vlade in kralja. Šele parlament po novem volilnem redu bo lahko sklepal zakone. Od novega parlamenta bo pa vlada povsem neodvisna in bo odgovorna edino le kralju.

Japonsko-kitajska vojna

Japonci prodirajo proti novemu sedežu kitajske vlade

Po padcu Nankinga si je izbrala kitajska vlada svoj novi sedež v Hankovu ob reki Jangcekgang. Japonci so naperili svoj novi pohod iz Pekinga proti Hankovu, kjer bi radi zajeli 400.000 mož broječo kitajsko armado, katera je na umiku od Nankinga ob tako zvani lunghajski železnici ob reki Hoangho v notranjost pokrajin Honan ter Šansi, kjer bi jo naj preuredili ter usposobili za vojskovanje. Japonci so že na pol poti iz Pekinga v Hankov in je verjetno, da bodo prisilili umikajoče se Kitajce do odločilne bitke, v kateri bodo zmagale japonske čete. Ne bo več dolgo, ko se bo

moral kitajska vlada s preostanki svoje armade umakniti v notranjost Kitajske.

Japonci zaprli Kanton z morske strani

Japonska mornarica je blokirala ali zaprla središče južne Kitajske, mesto Kanton, tako od morske strani, da je onemogočen vsak dovoz streliva in orožja. Zaprtje tega važnega mesta obeta skorajšnji napad Japoncev na kitajske utrdbe v okolici Kantona.

Pomembnejša kitajska zmaga

Po kitajskih poročilih so izvojevale kitajske čete v zapadnem Šantungu pomembnejšo zmago z zavzetjem mesta Čining, ki je že menjalo štirikrat gospodarja in so si ga osvojili Kitajci tokrat petič.

Važnejši dogodki iz Rusije

Komaj jim je ušel

V našem listu smo poročali, da je zginil iz Bukarešte v Rumuniji upravnik poslov sovjetskega poslaništva Butenko. Vse je bilo prepričano, da ga je na skrivoma ugrabila sovjetska tajna policija in ga je odvedla v Moskvo, kjer je bil po zgledu svojega prednika Ostrovskega ustreljen. Sedaj je Butenko sporočil iz Rima, da se je zatekel v Italijo, ker ni hotel v Rusijo, kamor ga je zvala moskovska vlada, da

bi ga postavila radi trockizma pred sodišče, ki bi ga poslala pred puškine cevi. Butenkov prednik Ostrovski se je po daljšem oklevanju le vrnil v Moskvo, ker mu je sporočil Stalin, da bodo sicer ustrelili njegovo ženo in otroke. Butenko se je pa odločil, da bo pustil ženo ter deco v Rusiji, sam pa ostal na varnem v inozemstvu. Butenko je razkril v italijanskih listih ruski vladi zelo nevšečne zadeve, zato so takoj aretirali nekaj vodilnih uradnikov v

zunanjem ministrstvu v Moskvi. Prav tako so boljševiki zaprli tuži že vso Butenkovo rodbino. Najbrž se bodo komunisti maščevali radi Butenka nad njegovo ženo in otroci.

Ali bo sovjetska armada pomagala Kitajski?

Toliko se je že razglašalo ter pisalo, da je zbrala sovjetska Rusija na Daljnem vzhodu močno ter moderno opremljeno armado, na tisoče letal in nad sto podmornic, da zagradi Japonce in vsaj razbremeni od japonskih čast. neusmiljeno stiskano Kitajsko. Japonci prodirajo po kitajskem ozemlju kakor bi Rusov za njihovim hrbtom sploh ne bilo. Mirno gledanje dobro preudarjenega zasedanja kitajskega ozemlja je jasen dokaz, da je Rusija tako razorana, da na kako vojno niti misliti ne sme. Zelo verjetno je tudi, da sta se Rusija in Japonska pobotali. Japonska je priznala nadvlado ruskih sovjetov nad zunanjjo Mongolijo in na izreden položaj Rusije v zapadnem Turkestanu. Rusija pa pri-

znava Japonski notranjo Mongolijo in posebne politične ter gospodarske prednosti na vzhodnem Kitajskem. Veliko pozornost je zato po svetu vzbudilo pisanje ruskih vodilnih listov, kjer pravijo, da Rusija ni tako neumna, da bi hodila za Angleže in Američane v žerjavico po kostanj.

»Bayer-jev« - križ ščiti od ponarejenj

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

Po katoliškem svelu

Postni pastirski list prevz. g. knezoškofa dr. Ivana Jožefa Tomažiča se peča po naročilu škofovske konference, ki je bila v Zagrebu v oktobru 1937, s preklinjanjem in bogokletjem. Preklinjanje in bogokletje je greh zoper II. božjo zapoved: »Ne skruni božjega imena!« Božje ime skruni, kdor sveta imena (Bog, Jezus, Sv. Duh, Mati božja, zakrament, Krucifiks) izgovarja nespoštljivo. Še bolj ga skruni tisti, kdor ga zlorabi za kletev, to je, kdor s svetimi imeni in sploh z besedami sebi ali drugim želi kaj hudega. H kletvi spada, če kdo izgovarja ime hudobca ali daje njegovo ime kakšni stvari, bližnjemu, morebiti celo lastnemu otroku ter tako kliče prvega nasprotnika vsega dobrega, najhujšega sovražnika božjega imena in njegove slave. Najhujše pa skruni božje ime, kdor Boga, presv. Trojico, najsvetejšo hostijo, Mater božjo, angele in svetnike ali svete predmete naravnost sramoti ali preklinja. Ne moremo tukaj navajati primerov, kako nekateri nesrečneži vežejo sveto božje ime ali ime naše Ljube Gospe (Madone) in druge svete besede z najgršimi izrazi, ne samo le v domačem, ampak mnogokrat v tujem jeziku, tako da je vernega človeka strah in groza. Morebiti jih tuintam nekoliko opravičuje nevednost, nepremišljenost, trenutna razburjenost. Gotovo pa je premišljeno, iz jezega in hudobnega srca izvirajoče bogokletje ena najgrših in največjih pregreh. Kletev je tudi velika nesramota. Hkrati je preklinjanje znamenje hudobije in surovosti srca. Pri izobraženih ljudeh velja za nekaj sramotnega. Dogaja se dostikrat, da se inozemci zgražajo nad našimi v tujino izseljenimi rojaki, ker ti skoraj najbolj pijančujejo, nečistujejo in preklinjajo. Nai torej vsi verniki sklenejo: 1. da sami ne bodo nikdar in niti nobenim pogojem kleli; 2. da v svojih hišah in družinah ne bodo trpeli nobene kletev; 3. da bodo molili za nepoboljšljive preklinjalce. Priporočljivo je, da dušni pastirji, zlasti katehetje vseh šol sporazumno z ostalim učnim oserjem porabijo v ljubezni vira zakonita vzgojna sredstva, da bodo

šolsko mladino in druge vernike odvadili kletve in bogokletja. Naj bi resne in hkrati ljudomile besede našega g. škofa našle najširši odmev po vsej škofiji!

Spreobrnitve. Iz vrst drugoverskega razumnštva se jih mnogo vrača v katolicizem. Nedavno je vstopil v katoliško cerkev dr. Franc Buytendijk, vseučilišni profesor medicinske fakultete v Groningenu na Nizozemskem. Katoliško vero je ta protestantski učenjak spoznal v občevanju s katoliškimi učenjaki. V Belgiji je prestopil iz protestantizma v katolicizem zgodovinar dr. Henrik Obreen. Katoliški cerkvi se je pridružil na smrtni postelji. Iz Anglije se poroča zanimiv primer spreobrnitve protestantske redovnice. To je Miss Clatwothy, ki je dovršila medicinske študije na vseučilišču v Londonu. Kot zdravnica je delovala v Južni Afriki. Potem je postala upraviteljica angleške misijske bolnišnice v glavnem mestu zamorske republike Liberije. Nato je stopila v vrste anglikanskih redovnic. Tudi tukaj ni njena duša našla miru. Hrepenela je dalje in kvišku, našla katoliško resnico ter postala katoliška redovnica. Iz Južne Indije (v

Aziji) se je nedavno poročalo, da je odložil svoje mesto kot jakobitski škof Mar Severios z izjavo, da prestopa v katolicizem. Jakobiti tvorijo krivoversko skupino, ki zmotno uči, da je v Kristusu samo ena natura — zato se imenujejo monofiziti. Resnica pa je, da je v Kristusu ena oseba, namreč božja, z dvema naravama, božjo in človeško. To resnico je spoznal tudi škof Severios in zato je zapustil jakobitsko (monofizitsko) krivo vero, odložil škofovsko mesto ter postal katoličan. Severios je bil učenec škofa Mar Ivaniosa in součenec škofa Mar Teofilosa, ki sta že pred par leti vstopila iz monofizitske krive vere v katoliško ter popeljala s seboj v katolicizem nekaj tisoč svojih škofljanov. Sedaj je njenemu zgledu sledil tudi Mar Severios, ki je spadal med največje učenjake jakobitske cerkve.

Krst v Rusiji prepovedan. Boljševiki so izdali »zakon«, po katerem je strogo prepovedano koga krstiti pred izpolnjenim 18. letom. Tako je vsa ruska mladina poganska do 18. leta. Da bi tudi dalje ostala poganska, za to skrbi brezbožniška organizacija, ki poklanja posebno pozornost mladini, stari 18 let. In vendar se da kljub najpodlejši komunistični agitaciji in kljub vsemu pritisku prav mnogo mladih ljudi krstiti. Estonski jezuit pater Basil, ki deluje na estonsko-ruski meji, je dal nedavno zastopniku angleškega katoliškega lista »Catholic Times« izjavo, v kateri med drugim to navaja: »Dobro poznam neko kmečko mesto v Srednji Rusiji, kjer se da kljub vsem navalom brezbožniške agitacije polovica mladih ljudi po dovršenem 18. letu prostovoljno krstiti.«

Občni zbor Kmečke zveze v Celju

Zadnjo nedeljo se je vršil v Celju veličastni občni zbor Kmečke zveze. Zbora se je udeležilo 500 odposlancev krajevnih KZ.

Načelnik g. Brodar je po pozdravu navzočih zastopnikov oblasti predlagal pozdravne brzojavke ministroma dr. A. Koroscu in Kreku, banu dr. Natlačenu, predsedniku kmečkega gibanja »Agrarna misel« v Belgradu in glavnemu ravnatelju Poštno hranilnice.

Številne zborovalce je pozdravil celjski župan g. Mihelčič in je želel KZ obilno uspeha v borbi za pravice slov. kmeta.

Načelnik Brodar je govoril o delu KZ, ki gre za ciljem: ustvariti našemu kmetu boljše življenjske pogoje.

Iz poročila tajnika KZ je razvidno, da je bilo doslej ustanovljenih 269 krajevnih KZ. Pripravljalnih odborov, ki imajo pravila že potrjena, je 52, okrajnih odborov je 19, mladinskih odsekov 49 in med temi 29 fantovskih in 20 dekliških. Število vseh članov KZ presega 60.000.

Dohodki KZ znašajo 78.000 din, izdatki pa 50.000. S preostankom bodo krili tretjo številko »Orača«, ki je mesečno glasilo KZ. Sledile so volitve glavnega odbora KZ in je bila preložena lista soglasno sprejeta:

Načelnik: Janez Brodar, Hrastje pri Kranju; I. podnačelnik: Alojz Janžekovič, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji; II. podnačelnik: Janez Strein, Kaplja vas, Gorenjsko; III. podnačelnik: Jožef Špindler, Sv. Ana